



Datum 2013-09-02 Diarie nr 5.0-1305-0347
Ert datum 2013-05-02 Er beteckning NV-09596-11

Vår referens
Maria Arm

Naturvårdsverket
Nationellt avfallsförebyggande program
106 48 Stockholm

registrator@naturvardsverket.se

Remissyttrande

Tillsammans vinner vi på ett giftfritt och resurseffektivt samhälle – Sveriges program för att förebygga avfall 2014-2017

Bakgrund

Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till nationellt avfallsförebyggande program. Statens geotekniska institut, SGI, ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till program samt miljökonsekvensbeskrivningen av programmet.

Till ärendet finns följande underlagsmaterial:

- Naturvårdsverket. Tillsammans vinner vi på ett giftfritt och resurseffektivt samhälle. Sveriges program för att förebygga avfall 2014-2017 inklusive bilagorna 1-5. 2013.

Myndighetsansvar

SGI är en myndighet och ett forskningsinstitut med övergripande ansvar för geotekniska och miljögeotekniska frågor. Myndigheten ska vara pådrivande i frågor som syftar till en säker, ekonomisk och miljöanpassad samhällsutveckling inom det geotekniska området och vi ska bidra till att plan- och byggprocessen effektiviseras. SGI ska bidra till att riskerna för ras, skred och stranderosion minskar och vi har som instruktion att bistå myndigheter, kommuner och andra med rådgivning, samt att i samverkan med dessa introducera ny teknik och tillämpa forsknings- och utvecklingsresultat inom vårt verksamhetsområde.

Forskning, teknikutveckling och förmedling av ny kunskap för ett effektivare markbyggande och ökad resurshushållning är viktiga delar av SGI:s verksamhet. Här ingår teknikutveckling för att förebygga uppkomst av både rena och förorenade överskottsmassor samt gynna en säker återvinning.

SGI:s synpunkter

Programmet fokuserar på fyra avfallsströmmar eller fokusområden: mat, textil, elektronik och byggprodukter. Mot bakgrund av SGI:s verksamhetsområde har vi speciellt studerat programtexten för fokusområde byggprodukter och har följande synpunkter.

De övergripande frågorna i programmet handlar om hela bygg- och anläggningssektorn medan det finns en fokusering mot *byggnader* när det gäller de mer detaljerade avsnitten (Mål, Uppföljning av mål, Strategier, Åtgärder, Goda exempel samt Behov av FoU). Skrivningarna är bitvis oklara, men det är så vi tolkar innebörden. Detta indikerar att det finns en kunskapsbrist om både miljöpåverkan och möjligheter till förbättringar inom anläggningssektorn.

Medan det i PBL finns vissa krav på inventering och redovisning av avfall i samband med rivning och ombyggnation av byggnader saknas liknande krav på anläggningsverksamhet. Detta trots att anläggningsarbeten svarar för de helt dominerande mängderna av både farligt avfall och icke farligt avfall

Statens geotekniska institut

581 93 LINKÖPING
Besöksadress: Olaus Magnus väg 35

Tel: +46 13-20 18 00
Fax: +46 13-20 19 14
Internet: www.swedgeo.se

E-post: sgi@swedgeo.se
Postgiro: 18 30 64-5
Org.nr: 20 21 00-0712

inom bygg- och anläggningssektorn¹. Mängden och kvaliteten på avfall som genereras inom bygg- och anläggningssektorn är idag mycket osäker beroende på ett bristfälligt dataunderlag – vilket framgår av programtexten – men också på en oklar tillämpning av avfallsdefinitionen inom anläggningssektorn². Den kända mängden avfall inom bygg- och anläggningssektorn kan därför komma att öka betydligt i framtiden i och med ökad kunskap och en tydligare tillämpning av avfallsdefinitionen i anläggningssektorn. Anläggningsarbeten utgör dessutom en viktig möjlighet till återvinning av mineraliska rivningsavfall från byggnader men även från andra industrisektorer som genererar mineraliskt avfall (t.ex. förbränning, metallurgisk industri och skogsindustri).

Trafikverket är en statlig aktör inom anläggningssektorn som i kraft av sin stora marknadsandel har ett avgörande inflytande. Trafikverkets tekniska krav och andra styrdokument när det gäller hantering och återvinning av avfall har ofta ett normativt inflytande på andra offentliga beställare och entreprenörer. Trots detta saknas Trafikverket som en aktör i programförslaget.

Sammanfattningsvis vill SGI framhålla anläggningssektorns betydelse när det gäller både avfallsförebyggande åtgärder och återvinning och vi vill peka på det stora behovet av mer kunskap och bättre arbetssätt. Det är mot bakgrund av detta behov som SGI arbetar med frågan i ett antal pågående forskningsprojekt och utredningar (t.ex. OptiMass³, SMOCS⁴ och det nordiska projektet ENCORT-CDW⁵ som beskrivs i programtexten). Vi ser att anläggningsverksamhet behandlas bristfälligt i det föreslagna programmet för förebyggande av avfall i Sverige och anser att programmet behöver utvecklas på den punkten. Vi anser också att programmet bör kompletteras med en beskrivning av Trafikverkets roll för avfallsförebyggande inom anläggningssektorn.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av undertecknad generaldirektör Åsa-Britt Karlsson efter föredragning av miljögeotekniker Maria Arm som handlagt ärendet tillsammans med miljökemist Ola Wik och chefen för avdelning Markmiljö, Mikael Stark.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT



Åsa-Britt Karlsson
Generaldirektör



Maria Arm
Miljögeotekniker

¹ Avfall i Sverige 2010, Naturvårdsverket 2012

² Naturvårdsverkets remissyttrande avseende förbifart Stockholm, 2012-02-09

³ [OptiMass – Framtidens materialförvaltning](#)

⁴ [SMOCS – Sustainable Management of Contaminated Sediments in the Baltic Sea](#)

⁵ [ENCORT-CDW – Environmental consequences of the EU recycling target for construction & demolition waste](#)